

Lovforslag nr. L 294. Fremsat den 19. maj 1993 af skatteministeren (Stavad)

Forslag

til

Lov om ændring af ligningsloven, kildeskatteloven og personskatteloven

(Beregningsregler for lempelse)

§ 1

I lov om påligningen af indkomst og formueskat til staten (ligningsloven), jf. lovbekendtgørelse nr. 1223 af 17. december 1992, som senest ændret ved lov nr. 271 af 6. maj 1993, foretages følgende ændringer:

1. Efter § 5 C indsættes:

»§ 5 D. Ved opgørelsen af renteindkomst, som berettiger til lempelse efter ligningslovens § 33 eller efter en med fremmed stat, med Grønland eller Færøerne indgået overenskomst til undgåelse af dobbeltbeskatning, jf. § 33 F, skal renteindtægter og renteudgifter, som vedrører renteindkomsten, fordeles over den periode renteindtægten og renteudgiften vedrører. Hvis anden kapitalindkomst, som berettiger til lempelse efter ligningslovens § 33 eller efter en med fremmed stat, med Grønland eller Færøerne indgået overenskomst til undgåelse af dobbeltbeskatning, jf. § 33 F, ikke forfalder i samme år som den udgift, der vedrører indkomsten, skal udgiften, uanset bestemmelsen i § 5, stk. 2, henføres til forfaldsåret for indkomsten.«

2. Efter § 33 E indsættes:

»§ 33 F. Ved beregning af den maksimale nedsættelse af dansk skat, enten i henhold til reglerne i ligningslovens § 33 eller i henhold til bestemmelserne i en med fremmed stat, med Grønland eller Færøerne indgået overenskomst til undgåelse af dobbeltbeskatning, skal

der ved opgørelsen af den indkomst, der oppebæres fra udlandet, fratrækkes de udgifter, der anses for at vedrøre sådan indkomst.

Stk. 2. Udgifter skal dog ikke fratrækkes ved opgørelsen af en skatteydere udenlandske indkomst, såfremt skatteyderen kan påvise, at udgiften ikke vedrører den udenlandske indkomst.«

§ 2

I lov om indkomstskat og formueskat for personer m.v. (personskatteloven), jf. lovbekendtgørelse nr. 869 af 22. oktober 1992, som senest ændret ved lov nr. 1032 af 19. december 1992, foretages følgende ændring:

1. § 13, stk. 5, affattes således:

»*Stk. 5.* Ved overførsel efter stk. 2 eller 4 af underskud mellem ægtefæller ses der ved opgørelsen af ægtefællernes skattepligtige indkomst og personlige indkomst i denne forbindelse bort fra personlig indkomst, der beskattes i udlandet og ikke her i landet. Bestemmelsen finder dog ikke anvendelse, hvor skatten af den udenlandske indkomst er nedsat i henhold til bestemmelsen i ligningslovens § 33 A eller § 33 C.«

§ 3

I lov om opkrævning af indkomst og formueskat for personer m.v. (kildeskat), jf. lovbekendtgørelse nr. 778 af 17. september 1992,

som senest ændret ved lov nr. 1073 af 23. december 1992, foretages følgende ændring:

1. Efter § 24 A indsættes:

»§ 24 B. Hvis en af ægtefællerne eller begge i vedkommende indkomstår har kapitalindtægter, som berettiger til nedsættelse af dansk skat, enten i henhold til bestemmelsen i ligningslovens § 33 eller i henhold til bestemmelserne i en med fremmed stat, Grønland eller Færøerne indgået overenskomst til undgåelse af dobbeltbeskatning, eller kapitaludgifter, der

anses for at vedrøre de nævnte kapitalindtægter, foretages den i ligningslovens § 33 F, omhandlede opgørelse på grundlag af ægtefællernes samlede indtægter eller udgifter.«

§ 4

Stk. 1. Loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende.

Stk. 2. Loven har virkning for udgifter og indtægter, der vedrører tiden efter den 19. maj 1993.

Bemærkninger til lovforslaget

Indledning

Lovforslaget er et led i regeringens forslag om en gennemgribende omlægning af skattesystemet. Der henvises til bemærkningerne til det samtidig hermed fremsatte forslag til lov om ændring af personskatteloven og andre skattelove (Skatteomlægning).

Formålet med dette lovforslag er at stoppe en type skattespekulation, der har grebet om sig i de seneste år.

Spekulationen går ud på at investere lånt kapital i udenlandske finansielle aktiver. Gennem en kombination af interne danske indkomstopgørelsesregler og Danmarks dobbeltbeskatningsoverenskomster har private kunnet opnå en betydelig skattebesparelse. Dette stoppes ved lovforslaget, der lovfæster, hvorledes udenlandsk indkomst skal opgøres.

I flere af de dobbeltbeskatningsoverenskomster, som Danmark har indgået med fremmede stater, er det bestemt, at indkomst fra aftalelandet berettiger til nedsættelse af den danske skat uanset størrelsen af den skat, der opkræves i aftalelandet. Nedsættelsen udgør den del af den samlede danske skat, der falder på den udenlandske indkomst. Denne måde at beregne nedslaget på kaldes »eksempionsmetoden«.

Anvendelsen af denne metode betyder, at jo højere den udenlandske indkomst er, des større er nedsættelsen af den danske skat.

Ved nærværende lovforslag foreslås, at »nettoprincippet« generelt skal anvendes ved opgørelsen af den udenlandske indkomst. Dette indebærer, at den udenlandske indkomst skal reduceres med de fradragsberettigede udgifter, der kan henføres til denne, eller med andre ord, at den udenlandske indkomst skal opgøres efter *danske* regler.

Der har aldrig været tvivl om, at »nettoprincippet« anvendes for så vidt angår udenlandsk lønindkomst, erhvervsindkomst fra en filial m.v. i udlandet eller indkomst fra fast ejendom i udlandet.

Med hensyn til personlige skatteyderes udenlandske indkomster i form af renter, udbytter m.v. har praksis imidlertid ikke anvendt princippet.

Dette har medført, at der gennem de senere år er foretaget en række finansielle transaktioner med udlandet, hvor der er opnået fortjeneste ved for lånte midler via udlandet at investere i f.eks. obligationer. Disse transaktioner, der kan betegnes som ren spekulation, vil blive økonomisk uinteressante ved gennemførelsen af den foreslåede lovgivning.

Ud over at det fastslås, at nettoprincippet skal gælde generelt, indeholder lovforslaget regler, der sikrer, at ægtefæller ikke ved indbyrdes omrokering af udenlandsk kapitalindkomst og dertil knyttede kapitaludgifter kan undgå, at nettoprincippet anvendes.

For at imødegå at en renteudgift afholdes i et andet år end det, hvori den tilknyttede indkomst oppebæres, er der i ligningslovens § 5 D foreslået en bestemmelse, hvorefter der skal foretages periodisering af renteindtægter og renteudgifter. For så vidt angår anden indkomst end renteindtægter, f.eks. udbytte- og royaltyindkomst, er det foreslået, at de til sådanne indtægter knyttede udgifter skal modregnes i den pågældende indkomst i det år, hvori denne erhverves.

Baggrunden for lovforslaget

Efter dansk skattelovgivning er fuldt skattepligtige personer, fysiske såvel som juridiske, skattepligtige af samtlige deres årsindkomster, hvad enten de hidrører her fra landet eller fra udlandet.

Ved den samlede indkomstopgørelse tillades fradrag for fradragsberettigede udgifter, f.eks. renteudgifter, uanset om de vedrører den danske eller den udenlandske indkomst.

Den fremmede stat, hvorfra en indkomst hidrører, vil almindeligvis ligeledes kræve skat af indkomsten. Hvis der er tale om renteindkomst, f.eks. en skat på 10 pct. af bruttorenten.

Eks.: En person har lønindkomst på 1 million kr.

Han optager et lån på 5.000.000 kr. Lånet investeres i udlandet i danske statsobligationer. Lånet forrentes med 15 pct., obligationerne giver et afkast på 10 pct.

Skatten i udlandet er 10 pct.	
Skatten i Danmark er 60 pct.	
Den danske indkomstopgørelse.	
<i>Indtægt:</i>	
Løn	1.000.000
Udenlandsk renteindtægt	500.000
	<hr/>
	1.500.000
<i>Fradrag:</i>	
Renteudgifter	750.000
Nettoindtægt	750.000
Dansk skat: 60 pct. af 750.000	= 450.000
Udenlandsk skat: 10 pct. af 500.000 ...	= 50.000
Samlet skat:	<hr/>
	500.000

Som det fremgår af eksemplet, beskattes den udenlandske renteindkomst både i Danmark og i det land, hvor den er optjent.

Denne dobbeltbeskatning ophæves enten ved anvendelse af bestemmelsen i Ligningslovens § 33 eller ved de såkaldte metodebestemmelser i en dobbeltbeskatningsoverenskomst.

Ligningslovens § 33 baserer sig på creditprincippet, hvilket betyder, at der i den danske skat gives fradrag for den i udlandet betalte skat.

Metoden indebærer, at skatteyderen stilles som om beskatningen kun var sket i Danmark, og ved anvendelse af denne metode opnås ingen fordel ved at konvertere en del af indkomsten til udenlandsk indkomst.

Creditmetoden anvendes også i hovedparten af de af Danmark med fremmede stater indgåede overenskomster til undgåelse af dobbeltbeskatning.

I nogle overenskomster anvendes imidlertid den såkaldte eksemptionsmetode til at ophæve dobbeltbeskatning, og i andre har Danmark forpligtet sig til at nedsætte den danske skat, selvom der ikke er betalt skat i udlandet, såkaldt »matching credit«.

Ved eksemptionsmetoden gives nedslag i den danske skat med den del af den danske skat, der falder på den udenlandske indkomst *uanset størrelsen af den i udlandet opkrævede skat.*

Gennem de senere år er der opnået betydelige økonomiske fordele ved at investere lånte midler i lande, hvormed Danmark har indgået eksemptionsoverenskomster. Der er tale om lande med en lav eller ingen – beskatning af f.eks. renteindtægter. Ved transaktionen opnås, at en dansk indkomst fuldt ud reduceres med renteudgiften på lånet samtidig med, at renteindtægten fra udlandet ikke beskattes i Danmark, idet den danske skat nedsættes med den del, der falder på den udenlandske indkomst.

Som det fremgår, er størrelsen af nedslaget i den danske skat i tilfælde af lempelse efter eksemptions-

metoden afhængig af størrelsen af den udenlandske indkomst. Jo højere den udenlandske indkomst er, des større er lempelsen.

Opgørelsen af den udenlandske indkomst bør i alle tilfælde foretages efter danske ligningsmæssige regler, hvilket vil sige, at udgifter, der vedrører den udenlandske indkomst, skal fragå i denne før beregningen af skattelempelsen.

At den udenlandske indkomst skal opgøres efter danske regler er fast praksis med hensyn til lønindkomst, indkomst i forbindelse med næringsvirksomhed og indkomst fra fast ejendom, beliggende i udlandet.

Praksis har imidlertid fraveget dette princip for så vidt angår udenlandske finansielle indkomster som f.eks. renter og udbytter, der erhverves uden for næringsvirksomhed.

En landsskatteretskendelse har endvidere fastslået, at bruttoprincippet også skal gælde for renteindtægter, der opbeværes fra udlandet i forbindelse med næringsvirksomhed. Denne kendelse er appelleret til domstolene.

Ved at opgøre den udenlandske indkomst efter danske regler, d.v.s. under anvendelse af »nettoprincippet«, vil de lånebaserede finansielle transaktioner med udlandet blive uinteressante i de rene spekulationstilfælde.

Ved hjælp af det tidligere anførte eksempel kan illustreres forskellen i beskatningen af en renteindkomst, der opbeværes fra et land, hvormed Danmark har indgået en dobbeltbeskatningsoverenskomst, der anvender eksemptionsmetoden, når henholdsvis »brutto- og nettoprincippet« anvendes:

Bruttoprincippet anvendes, hvilket vil sige, at den udenlandske indkomst ikke nedsættes med de renteudgifter, der kan henføres til denne.

Der kan kræves nedslag i den danske skat med den del af den danske skat, der falder på den udenlandske indkomst, d.v.s. med 300.000 kr.

Nettoprincippet anvendes, hvilket vil sige, at der ved opgørelsen af den indenlandske indtægt fragår renteudgifter, der vedrører indtægten.

Den udenlandske indtægt reduceres herved til 0, og der kan ikke opnås nedslag i den danske skat.

Administrative bemærkninger

Der henvises til de administrative bemærkninger i forslag til lov om ændring af personskatloven og andre skattelove (skatteomlægning).

Provenumæssige konsekvenser

Med lovforslaget stoppes en række skattebetingede arrangementer med henblik på udnyttelse af brut-

toprincippet. Denne udnyttelse har været stærkt stigende de seneste år, men det vides ikke præcist, hvor stort et omfang disse arrangementer har.

Rent skønmæssigt vurderes det, at arrangementerne vil medføre rentefradrag på ca. 400 mill. kr. i 1993 med deraf følgende provenutab på ca. 200 mill. kr.

Uden en gennemførelse af lovforslaget må det antages, at udnyttelsen af bruttoprincippet ville være stærkt stigende de kommende år. Lovforslaget forhindrer derfor et betydeligt provenutab fremover.

Den samlede provenuvirkning af hele skatteomlægningen, herunder virkningen for stat og kommune, er vist i lovforslaget om ændring af personskatte-loven.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Ligningsloven er senest ændret ved lov nr. 271 af 6. maj 1993, jf. Folketingstidende 1992-93 sp. 5203, 5532, 8106, 8868; tillæg A, sp. 6835; tillæg B, sp. 1033; tillæg C, sp. 699.

Til nr. 1.

1. punktum.

Efter de gældende regler skal renteindtægter og renteudgifter m.v. som hovedregel medtages ved indkomstopgørelsen på forfaldstidspunktet.

Forudforfaldne renteudgifter kan også fratrækkes på forfaldstidspunktet under forudsætning af, at renteudgiften vedrører en periode på højst 6 måneder.

De gældende regler gør det således muligt at placere renteudgifter og renteindtægter, der vedrører samme transaktion, i forskellige indkomstår.

Dette forhold kan foranledige misbrug af den ligeledes i dette lovforslag foreslåede regel, hvorefter der ved opgørelsen af en lempelsesberettiget udenlandsk renteindtægt skal fratrækkes de renteudgifter m.v., der anses for at vedrøre indtægten.

For at imødegå et sådant misbrug er der i første punktum foreslået en regel, hvorefter der skal ske fuld periodisering af de nævnte indtægter og udgifter.

Dette vil sige, at renteindtægterne og renteudgifterne skal fordeles over den periode, som henholdsvis indtægterne og udgifterne vedrører.

2. punktum.

For så vidt angår anden lempelsesberettiget udenlandsk kapitalindkomst, der ikke forfalder i det samme år som den udgift, der vedrører indkomsten, er

det foreslået, at udgiften henføres til forfaldsåret for indkomsten.

Ved denne regel opnås for så vidt angår f.eks. udenlandsk lempelsesberettiget udbytteindkomst en lignende effekt som den, der er opnået ved periodiseringsreglen i 1. punktum.

Til nr. 2.

Den udenlandske indkomst, der berettiger til nedsættelse af dansk skat i henhold til § 33 eller en dobbeltbeskatningsaftale, skal opgøres efter danske regler. Dette vil sige, at indkomsten skal reduceres med de udgifter, der vedrører denne.

Praksis har imidlertid fraveget dette princip for så vidt angår visse udenlandske indkomstarter, f.eks. indtægter i form af renter eller udbytte, der oppebæres af ikke-erhvervsdrivende skatteydere.

Dette har i forbindelse med lånefinansierede arrangementer med udlandet medført utilsigtede økonomiske fordele.

Ved nærværende lovforslag foreslås, at det såkaldte «nettoprincip» fastslås generelt, således at udenlandsk indkomst ved lempelsesberegningen opgøres som indkomsten med fradrag af de udgifter, som indkomsten vedrører.

Reglen skal gælde uanset om det i dobbeltbeskatningsaftalen med det land, hvorfra indkomsten erhverves, er bestemt, at indkomsten er fritaget for beskattning i Danmark, d.v.s. bygger på det såkaldte eksemptionsprincip.

Som anført har praksis kun fraveget «nettoprincippet» i forhold til visse indkomstarter.

Den praksis, der følges med hensyn til udenlandsk lønindkomst, erhvervs-mæssig indkomst fra udlandet eller indkomst fra fast ejendom i udlandet, tilsigtes ikke ændret ved forslaget.

Bevisbyrden for, at en udgift ikke vedrører erhvervelsen af udenlandsk indkomst, påhviler i medfør af stk. 2 skatteyderen.

Til § 2

Personskatteloven er senest ændret ved lov nr. 1032 af 19. december 1992, jf. Folketingstidende 1992-93 sp. 77, 734, 3952, 4340; tillæg A, sp. 175; tillæg B, sp. 495, 605; tillæg C, sp. 553.

Til nr. 1.

Ifølge den gældende bestemmelse i personskattelovens § 13, stk. 5, ses der ved overførsel af under-skud mellem ægtefæller ved opgørelsen af ægtefæl-lernes skattepligtige indkomst og personlige ind-komst bort fra indtægter, der beskattes i udlandet og ikke her i landet. Dette gælder dog ikke, hvor skatten

af den udenlandske indkomst er nedsat i henhold til ligningslovens § 33 A eller § 33 C, jf. bestemmelsens sidste pkt.

Den udenlandske indtægt, der kan bortses fra ved anvendelsen af den særlige regel i personskattelovens § 13, stk. 5, er *nettoindtægten*, d.v.s. bruttoindtægten i vedkommende land, reduceret med de fradragsberettigede udgifter, der vedrører erhvervsen af den bruttoindtægt.

I tilfælde, hvor en lempelsesberettiget udenlandsk indkomst består af f.eks. renter, udbytte eller royalties har der, hvis sådan indkomst ikke beskattes her i landet, været rejst tvivl om, hvorvidt det er nettoindtægten eller bruttoindtægten, der kan bortses fra ved anvendelsen af reglen i personskattelovens § 13, stk. 5.

Sigtet med bestemmelsen, der blev udformet i forbindelse med kildeskattens indførelse, var at hjælpe personer, der boede i Danmark og som oppebar indkomst ved arbejde i Tyskland.

For at klargøre dette sigte foreslås det at ændre denne, således at der ved overførsel af underskud mellem ægtefæller ved opgørelsen af ægtefællernes skattepligtige indkomst og personlige indkomst alene ses bort fra *personlig indkomst* fra udlandet.

Til § 3

Kildeskatteloven er senest ændret ved lov nr. 1073 af 23. december 1992, jf. Folketingstidende 1992-93 sp. 3359, 3528, 4026, 4350; tillæg A, sp. 5827; tillæg B, sp. 525, 695; tillæg C, sp. 557.

Til nr. 1.

Der er i kildeskattelovens § 24 A givet regler for, hvorledes ægtefællers kapitalindkomst (herunder kapitalafkast efter virksomhedsskattelovens § 7, jf. kildeskattelovens § 25 A, stk. 2) skal fordeles mellem dem ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst og kapitalindkomsten. Som hovedregel vil ægtefællers indbyrdes fordeling af kapitalindkomst, herun-

der renteindtægter og renteudgifter, være uden betydning for størrelsen af ægtefællernes samlede indkomstskat. Ligningsmyndighederne vil derfor i almindelighed være tilbageholdende med at tilside-sætte den af ægtefællerne selvangivne fordeling, uanset om den eventuelt ikke ganske stemmer overens med reglerne i § 24 A.

Det anførte gælder imidlertid ikke, såfremt en af ægtefællerne eller begge har lempelsesberettiget udenlandsk indkomst. I disse tilfælde vil ægtefællerne ofte kunne minimere størrelsen af den samlede skat ved at vælge den for dem optimale indbyrdes fordeling af kapitalindkomst.

Det kan ikke med sikkerhed antages, at kildeskattelovens § 24 A i alle tilfælde, hvor der foreligger lempelsesberettiget udenlandsk indkomst, vil være et tilstrækkeligt værn imod ægtefællers forsøg på at opnå utilsigtede skattebesparelser. Dertil kommer, at problemerne i så henseende må forventes at blive af større omfang end hidtil, såfremt den i lovforslagets § 1, nr. 2, foreslåede stadfæstelse af nettoprincippet gennemføres.

Det foreslås derfor, at der tilvejebringes en særskilt lovhjemmel for at foretage den i lovforslagets § 1, nr. 2, nævnte opgørelse på grundlag af ægtefællernes *samlede* kapitalindtægter eller kapitaludgifter.

Til § 4

I *stk. 2* foreslås, at loven får virkning for indtægter og udgifter, der vedrører tiden efter lovens fremsættelsesdato.

For arrangementer, der er etableret før lovens fremsættelsesdato og som er baseret på spekulation i forskellen mellem en udenlandsk rentebeskatning og værdien af et dansk rentefradrag, vil loven alene have virkning for indtægter og udgifter, der vedrører perioden efter lovens fremsættelsesdato, uanset hvornår de pågældende renter er forfaldne til betaling.

Bilag

*I dette bilag er (med mindre skrift)
indsat den gældende formulering af den bestemmelse,
der berøres af lovforslaget*

§ 2

I lov om indkomstskat og formueskat for personer m.v. (personskatteloven), jf. lovbe-
kendtgørelse nr. 869 af 22. oktober 1992, som
senest ændret ved lov nr. 1032 af 19. december
1992, foretages følgende ændringer:

1. § 13, stk. 5, affattes således:

»Stk. 5. Ved overførsel efter stk. 2 eller 4 af
underskud mellem ægtefæller ses der ved op-
gørelsen af ægtefællernes skattepligtige ind-
komst og personlige indkomst i denne forbin-
delse bort fra personlig indkomst, der beskat-
tes i udlandet og ikke her i landet. Bestemmel-
sen finder dog ikke anvendelse, hvor skatten af

den udenlandske indkomst er nedsat i henhold
til bestemmelsen i ligningslovens § 33 A eller
§ 33 C«.

§ 13. — — —

Stk. 5. Ved overførsel efter stk. 2 eller 4 af
underskud mellem ægtefæller ses der ved op-
gørelsen af ægtefællernes skattepligtige ind-
komst og personlige indkomst i denne forbin-
delse bort fra indtægter, der beskattes i ud-
landet og ikke her i landet. Bestemmelsen fin-
der dog ikke anvendelse, hvor skatten af den
udenlandske indkomst er nedsat i henhold til
bestemmelsen i ligningslovens § 33 A eller
§ 33 C.